

Sammenfattede gruppereferat

HU helse/sosial/omsorg

Politikkområde; God oppvekst og godt liv

Delmål – slik vil vi ha det	Strategier – slik gjør vi det - oppsummert
Drammen satser på tidlig innsats og forebygging som ivaretar innbyggerne	<ul style="list-style-type: none"> • Skolemat med fokus på sunn og variert kost (gratis? god helse) • Flere sosialarbeidere i barnehager og grunnskoler – viktig med trygge voksne • Takle dagliglivets krav og forventinger (livsmestringsfokus på alle arenaer) • Hvordan møte den nye generasjon eldre – kartlegge nye ønsker og behov? • Tidlig innsats for å forebygge Rus og psykisk helseproblemer • Satse på oppsøkende forebyggende tiltak for eldre
Drammen har gode tjenester som møter innbyggernes behov	<ul style="list-style-type: none"> • Få flere til å gå i barnehage – jobbe for at dette blir hovedbudskapet til foreldre • Gratis barnehage plass • Beholde og rekruttere sykepleiere, vernepleiere, hjelpepleiere og andre nødvendige helsefagarbeidere • Sikre målgrupper som faller utenfor dagens tjenestetilbud • Fastlegeordningen må ha god kapasitet og stabilitet • Balanse mellom robuste fagmiljøer og nærhet til tjenestene der folk bor • Mer bruk av heltidsansatte og mindre «turnover» • Økt brukermedvirkning på system- og individnivå v.hj.av brukerundersøkelser (hva er viktig for deg?) • Involvere nærutvalgene i lokalmiljøutvikling
Drammen har et variert aktivitetstilbud for alle	<ul style="list-style-type: none"> • Alle må få muligheten til å delta uavhengig av inntekt i husstanden (Kan kontingenter dekkes av kommunen?) • Sikre at alle med nedsatt funksjonsevne også har et tilbud på lik linje med andre • Fritidsklubber i alle bydeler – gir vekst for flere alternativer aktiviteter • Eldre – sikre at alle klarer å komme seg til ulike tilbud (<i>få frem ønsker hos disse blir viktig</i>) • Lett tilgjengelig informasjon på flere språk om ulike typer aktivitetstilbud • Kommunen formidler tydelig hvilke behov og aktiviteter organisasjonene kan bidra med • Tilskuddordninger som understøtter kommunens behov, målrette tilskuddene

	<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle et bedre tilbud om transport til aktiviteter gjerne i samarbeid med frivillige organisasjoner
Drammen har godt tilrettelagte og trygge nærmiljøer	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for økt valgfrihet for hvor man ønsker tjenester – (unngå lang reisevei) • Dialog – tette oppfølging for å sikre at innbyggerne føler seg sett, hørt og verdsatt (hvordan møte / være imøtekommende?) • Noen må være mottakere av utfordringer hos innbyggerne. Fastlegene, Nærutvalg? Knutepunkt utvikling? • Universell utforming av nærmiljø og offentlige utearealer, bedring av belysning mm • Sikre trygge skoleveier i hele kommunen • Grønne arealer med mulighet for aktivitet

Politikkområde; Mangfold og inkludering

Delmål – slik vil vi ha det	Strategier – slik gjør vi det - oppsummert
Drammen skal ha flere arenaer for deltakelse	<ul style="list-style-type: none"> • Nærutvalg • Rikt utvalg av steder for ungdommer å møtes og gjøre ting – brukerstyrt • En felles arena for innbyggere hvor alle føler seg velkommen- eks matkultur står i sentrum, temakvelder. • Gjøre skolene aktuelle som møteplass for å øke deltagelse. På hverandres skoler - Utvide nettverket.
I Drammen skal færre barn vokse opp i lavinntektsfamilier	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere flere ordninger som sikrer at barn i lavinntektsfamilier kan delta på fritidsaktiviteter på lik linje med andre barn • Barnetrygd utenfor sosialhjelp • Gjøre sosialhjelp mer behovsprøvd
Drammen er ledende på høy sysselsetting	<ul style="list-style-type: none"> • Planlegge for attraktive, varierte bomiljø i både by og land • Mangfoldig kulturtilbud (folk velger heller Oslo): eks Mathall, konserthus... • Kommunen er mer fleksibel og finner løsninger med næringslivet i byen • Tilpasset arbeidsliv – for en variert befolkningssammensetning • Gi folk en sjanse til å etablere næring
I Drammen blir mangfold brukt aktivt som en ressurs	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge ressurser (erfaring og kompetanse) til nyankomne innbyggere – invitere de til å bidra der det trengs • Drammen kommune er den "rauseste sjefen" - jmf Næringslivsforeningen/NAVs kåring.

Politikkområde; Deltakende innbyggere

Hva ligger i «deltakende innbyggere?»

- at nærutvalgene blir viktige – direkte link til de ulike kommunedelene og hva som er viktig for innbyggerne der
- booke time med en politiker –bra, fint å møte de som mottar tjenester, og ansatte
- Den aktive rollen og den passive rollen, eks at facebook etc, virker samtidig som man møter folk

- Asker kommunen gjør noe bra – med hub`er rundt i kommunen
- Dialogmøter en gang i året var bra. Vi kan ikke begrense vår kontakt til bare å kommunisere med nærutvalgene
- Noen ganger vanskelig for folk å komme i gang
- Brukerråd
- Valgdeltakelse
- At innspill fra innbyggere/ brukere blir brukt
- Spille på lag med innbyggere/frivillige org osv – slik at kommunen legger til rette og klarer å gjøre at vi får noe ut av all den innsatsen folk ønsker å bidra med. Mange ønsker å bidra

Delmål – slik vil vi ha det	Strategier – slik gjør vi det - oppsummert
<p>I Drammen skal det være enkelt å påvirke, og innbyggernes innspill tas med i det politiske arbeidet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dialogmøter kan oppleves som litt formelt, må være åpne for at det finnes grupper som vi som politikere må oppsøke. For eksempel innen rusomsorg, psykisk helse, nedsatt funksjonsevne – der må vi som politikere ta initiativ. • Vi bør ha en strategi for å «få stemmene» til de vi vanligvis ikke hører så mye fra. Vi må nå ut til disse. Det er viktigst å høre de som kommunen ikke klarer å hjelpe. Det er lett å plukke ut de som er rimelig fornøyd med tjenestene til en dialog – disse er vanskelig å nå • Vi må ikke bare tenke på marginaliserte – det er også andre som bare ikke bryr seg så mye • Politiske møter på nett med mulighet for innbyggerne til å kunne stille spørsmål eller gi kommentarer – viktig å fortsette å streame møter • Strategi: en mer interaktiv møteform – tilgjengeliggjøring av de politiske prosessene • Lokalpolitisk verktøykasse • Hva inviteres innbyggerne til å medvirke om? – er de tilstrekkelig informert om det de skal medvirke i?- inviteres de til reell medvirkning • Burde man i større grad legge til rette for de individuelle samtale mellom politikere og innbyggere – gjøre oppmerksom på at der er 57 politikere og at de har en ombudsrolle og ønsker kontakt • Vi har hatt noen episoder hvor innbyggerne opplever at de ikke blir tatt med på råd, vi må prøve å unngå for mange slike episoder (helsestasjon i Svelvik for de på Åskollen..) må ha ryddigere prosess enn bare å få et brev i posten om viktige endringer som skjer
<p>Drammen kommune og frivilligheten samarbeider aktivt om tjenester og fritidstilbud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bør ha en frivillighetskoordinator – noen tiltak er kommuneovergripende – vil gjøre det lettere for organisasjoner å samhandle med kommunen, mange organisasjoner vet ikke om hverandre og kan drive med overlappende tiltak. Det er vanskelig å få de fulle oversikten • Hvordan kan vi utforske potensialet som finnes

	<ul style="list-style-type: none"> • Deltakelse fra frivillige og ideelle organisasjoner bør gjøres enklere • Årlige dialogmøter med de største organisasjonene? – for å komme tettere på og sikre bedre at tiltakene bidrar til gjennomføre ønsker politikk • Kommunen bør være tettere på for å se hva pengene brukes til • Det offentlige kunne tatt en større rolle for å samordne tiltak som på mange måter er like..- Kommunen med en koordinatorrolle for det frivillige • En frivillighetskoordinator ville kunne hjelpe mellomstore og mindre organisasjoner som ikke har ressurser til å søke tilskudd /lete etter tilskudd • Tilskuddsportalen bør bli tilgjengelig/ og informeres om, for alle lag og foreninger -
<p>I Drammen skal innbyggerne engasjeres aktivt i arbeidet med tjeneste- og stedsutvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brukerråd • Nærutvalg • Bydelskonferanse – skapte stor deltakelse – mange aktive i diskusjonen om videre utvikling av kommunedelene • Politikerne kan reise rundt for å besøke de ulike institusjonene/virksomhetene. Vil kunne være en fin arena for å møte brukere og pårørende og ville kunne være en møteplass med lavere terskel for brukere og pårørende å komme i dialog. «Løfter» til et mer aktivt nivå og kan føre til at flere deltar • «På krakk med ordfører» – etter inspirasjon fra Lier kommune – kunne vært et innspill til vår ordfører også? Hovedutvalgsleiderne, eller andre politikere kunne også gi et slikt tilbud